

Załącznik do uchwały Nr XXIII/133/2017
Rady Gminy Pacyna z dnia 29 grudnia 2017r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W
GMINIE PACYNA NA ROK 2018**

I. Wstęp

Wśród problemów społecznych występujących w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wyd. 2009r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów.

Jak podaje światowa Organizacja Zdrowia w „Europejskim Raporcie Zdrowia”(wyd. z 2012r.) nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5% ogółu zgonów w Europie. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne („Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020”) www.mz.pl/zdrowie-i-profilaktyka

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

II. Podstawa prawna

Podstawę prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii stanowią:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2016r., poz.487 ze zm.)
 2. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2017r., poz. 783 ze zm.)
 3. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
 4. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 2237)
3. Uchwały Rady Gminy Pacyna: Nr XXX/184/2010 z dnia 29 października 2010r. i Nr XVII/144/97 z dnia 28 marca 1997r.

III. Diagnoza sytuacji w Gminie Pacyna

Diagnoza problemów alkoholowych i narkotykowych służy dostosowaniu lokalnej polityki wobec alkoholu i narkotyków do lokalnych potrzeb. Gmina Pacyna obejmuje powierzchnie 9085 ha. Liczba mieszkańców wynosi 3590, w tym: osób do 18r.ż. - 580 i powyżej 18 r.ż.- 3010 (stan na 15.12.2017r.), brak większych zakładów pracy.

Działają 123 podmioty gospodarcze (stan na dzień 15.12.2017r.). Na terenie Gminy jest kilkanaście rodzin zagrożonych alkoholizmem wymagających pomocy w tym również materialnej.

Placówki oświatowe na terenie Gminy Pacyna:

- Przedszkole Samorządowe w Pacynie z siedzibą w Skrzyszewach z oddziałem zamiejscowym w Luszyńcu
- Szkoła Podstawowa w Pacynie

Według stanu na koniec 2017r. na terenie gminy Pacyna znajduje się 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w których podmioty posiadają:

6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa,

7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4,5 % do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa,

6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%

3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz piwa w miejscu sprzedaży (ogródki piwne).

Na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada 512 mieszkańców.

Ocena lokalnej sytuacji ułatwia tworzenie i wdrażanie adekwatnych do potrzeb programów i strategii, a następnie ich ewaluację.

IV. Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla:

- mieszkańców Gminy Pacyna
- dzieci, młodzieży i ich rodzin
- osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących szkodliwie i ryzykownie
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych problemem uzależnień,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi problemem uzależnień,
- pozostałej społeczności lokalnej.

V. Cele programu

Głównym celem programu w 2018 r. jest kontynuacja długofalowego procesu edukacji społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia, wspierania alternatywnych form spędzania wolnego czasu, wzmocnienie więzi rodzinnych oraz zapewnienie wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie. Ponadto edukacja społeczna dotycząca profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami

behawioralnymi oraz zachowaniami ryzykownymi podejmowanymi przez dzieci i dorosłych.

Cel główny będzie realizowany w obszarach:

1. Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Pacyna (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
2. Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych, z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
3. Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ale nie spełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy i narkotykowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, dążenie do zmiany zachowania i postaw wobec alkoholu, w szczególności dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Zadania programu i sposoby ich realizacji

1. Zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin poprzez:

- a. Dyżury terapeuty dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie – kontynuacja dyżurów terapeutycznych (dwa razy w miesiącu 4 godz.)
- b. Zbieranie i opracowywanie dokumentacji oraz kierowanie wniosków do Sądu, celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.
- c. Finansowanie badań przeprowadzonych przez biegłych sądowych ds. uzależnień.
- d. Zakup i rozpowszechnianie materiałów dot. uzależnień, prenumerata czasopism itp.

- e. Podnoszenia kwalifikacji i kompetencji osób działających w sferze profilaktyki uzależnień.
- f. Zamieszczanie na stronie internetowej pacyna.mazowsze.pl aktualnych informacji dot. możliwości uzyskania wszechstronnej pomocy dla osób uzależnionych i ich bliskich.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy i narkotykowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą poprzez:

- a. Prowadzenie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez bieżącą współpracę z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pacynie, z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z funkcjonariuszami Policji, pracownikami służby zdrowia oraz nauczycielami placówek oświatowych.
- b. Pomoc psychologiczną dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie – zatrudnienie psychologa dziecięcego (raz w miesiącu 2 godz.)
- c. Informowanie o ofercie pomocy specjalistycznej świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie.
- d. Informowanie o godz. urzędowania bezpłatnej pomocy prawnej oferowanej przez Starostwo Powiatowe w Gostyninie.
- e. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i ofiar przemocy w rodzinie.
- f. Dofinansowanie szkoleń na temat przemocy w rodzinie min. dla nauczycieli, policjantów, pracowników GOPS, służby zdrowia oraz członków GKRPA.
- g. Dofinansowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia bez nalogów.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży poprzez:

- a. Dofinansowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży: spektakle profilaktyczno-edukacyjne poruszające tematy przemocy, agresji, uzależnień (alkohol, narkotyki i dopalacze), konkursy literacko – plastyczne, warsztaty profilaktyczne.
- b. Realizacja programów m.in.: „Hu-hu-ha zima na sportowo nie jest zła”, „Żyję zdrowo” i innych zatwierdzonych przez Komisję.
- c. Promowanie postaw zdrowego stylu życia (bez alkoholu, narkotyków papierosów i dopalaczy).
- d. Udział w Ogólnopolskich akcjach społecznych rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- e. Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności dzieci, młodzieży i rodziców, dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych np.: alkohol, narkotyki, cyberprzemoc, przemoc itp., które bezpośrednio i pośrednio mogą prowadzić do uzależnienia.
- f. Wykonanie diagnozy problemów alkoholowych na terenie Gminy Pacyna, aby można określić skalę i rodzaj problemu uzależnień i ocenić lokalną sytuację, co pozwoli na lepszą jakość wdrażania i tworzenia adekwatnych do potrzeb programów i strategii.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych – służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:

- a. Bieżącą współpracę ze stowarzyszeniami i instytucjami wspomagającymi realizację programu pomocy (m.in. Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem oraz PARPA).
- b. Gromadzenie i udostępnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dot. profilaktyki uzależnień i przemocy

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- a. Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez GKRPA, Komisariat Policji w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- b. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w art. 13¹ i 15 ustawy.
- c. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji z uchwałami Rady Gminy.

VI. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitoring z realizacji programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Ze swojej działalności GKRPA składa informację z działalności Komisji oraz z wykonania programu Wójtowi Gminy oraz Radzie Gminy do dnia 30 czerwca każdego roku.

VII. Realizatorzy programu

Realizatorami Programu będą:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pacynie.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pacynie.
3. NZOZ MEDYK w Pacynie.
4. Posterunek Policji w Pacynie.
5. Szkoła Podstawowa w Pacynie.
6. Przedszkole Samorządowe w Pacynie z siedzibą w Skrzyszewach.

VIII. Budżet na 2018r.

Dział 851- Ochrona zdrowia 26 500,00 zł (przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii)

Dochody – 26 500,00 zł (wpłaty za sprzedaż napojów alkoholowych)

Rozchody – 26 500,00 zł z tego :

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii – 2 000,00 zł

§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 1 000,00 zł

§ 4300 zakup usług pozostałych – 1 000,00 zł

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 24 500,00zł

§4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 10 000,00 zł

§4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 4 000,00 zł

§4240 Zakup środków dydaktycznych i książek – 500,00 zł

§4300 Zakup usług pozostałych – 3 000,00 zł

§4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii – 3 500,00 zł

§4410 Podróże służbowe krajowe – 1 000,00 zł

§4430 Różne opłaty i składki – 1 000,00 zł

§4470 Szkolenia pracowników niebędących członkami służby cywilnej – 1 500,00zł

IX. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pacynie

Członkom GKRPA za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 170,00 zł (brutto)

Opracowała: Małgorzata Wiercińska
członek GKRPA